

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๐๓
วันพุธ ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาต สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สืบเสถียร	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาค	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย	ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา
๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น	ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมาธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ

ผู้อำนวยการประจำตัวกรรมการ

๑. นางชินสุมน นิเวทวงศ์
๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเียร
๒. นางสาวสุจิตตา มโหธร
๓. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๐๒ วันอังคารที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ประธานกรรมการกล่าวว่า ตามที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... ในเบื้องต้นทราบว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมอบหมายให้นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง เป็นกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ด้วย ส่งผลให้มีกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะเข้าไปทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. .... จำนวนสามคน จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งรายชื่อของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะนี้ ให้กับนายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ด้วย

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ที่คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปรับเลขนมาตราใหม่ ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๙๔ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๑๙๔

“มาตรา ๑๙๔ ให้ข้าราชการสาขาระบวงการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการในสาขาระบวงการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในวาระเริ่มแรก มิให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขาระบวงการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มาใช้บังคับกับข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผู้ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมาย และมีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรับราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการสาขาทั่วไปเข้าสู่ตำแหน่งในสาขาระบวงการยุติธรรมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดที่กำหนดคุณสมบัติของพนักงานไตสวน

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คุณสมบัติของพนักงานไตสวนจะถูกกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๔๑

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๙๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๔ ให้ข้าราชการสาขาระบวงการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ./ ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ./ ๒๕๕๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการในสาขาระบวงการยุติธรรม พนักงานไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม มาตรา ๑๔๑ (๑) จะต้องผ่านฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการไตสวนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในวาระเริ่มแรก มิให้นำคุณสมบัติของข้าราชการในสาขาระบวงการยุติธรรมที่กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นสาระเฉพาะตามภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ด้ยข้าราชการสาขาระบวงการยุติธรรม ป.ป.ช. ผู้จะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานไตสวนเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมาย และมีความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของ

คณะรัฐมนตรี พ/ป/ช/ และรับราชการในสำนักงาน พ/ป/ช/ มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ที่ชนชั้นที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้สภาคณะ พ/ป/ช/ ดำเนินการคัดเลือกและ แต่งตั้งข้าราชการสรรหาที่ไม่ใช่ข้าราชการในสาขาที่ระบอบสหภาพยุติธรรมให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับ แต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับตามหลักเกณฑ์ วิธีที่ตราและเงื่อนไขที่ คณะรัฐมนตรี พ/ป/ช/ กำหนดและผ่านหลักสูตรตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวน ก็ได้”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ผู้ช่วยพนักงานไตสวนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ใน การไตสวนด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดที่กำหนดรายละเอียดของบุคคลที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ ใน การไตสวน

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า รายละเอียดของบุคคลที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในการไตสวนกำหนดไว้ ในร่างมาตรา ๔๘

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปรับปรุงความในร่างมาตรา ๔๘ โดยกำหนดให้ผู้ช่วยพนักงานไตสวนและ พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่ในการไตสวนด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า พนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้าราชการ สาขากระบวนกรยุติธรรมหรือไม่ และควรกำหนดให้ข้าราชการสาขาอื่นสามารถเข้ารับการฝึกอบรมตาม วรรคหนึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเป็นพนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๔๑ ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้แล้ว และหากข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรตาม วรรคหนึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็จะสามารถเป็นพนักงานไตสวน หรือผู้ช่วยพนักงานไตสวนได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบ ประกาศ หรือ คำสั่งเกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เช่นกัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยว่า กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินเดือนของ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สำเร็จการศึกษาทางกฎหมายสูงกว่าข้าราชการอื่นนั้น ถือว่าเป็น การดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายและขัดต่อหลักความเสมอภาคของบุคคล นอกจากนี้ พนักงานไตสวนอาจ ถือได้ว่าเป็นตำแหน่งเช่นเดียวกับพนักงานคดีรัฐธรรมนูญ แต่ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ได้กำหนดให้มีตำแหน่งพนักงานคดีรัฐธรรมนูญไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ....

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ที่แก้ไขเพิ่มเติมอาจขัดต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยว่า กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกระเบียบเกี่ยวกับกำหนดอัตราเงินเดือนของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เอง ถือว่าเป็นการใช้อำนาจที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในประเด็นพนักงานได้สวน คณะกรรมการควรพิจารณาเปรียบเทียบกับข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในตำแหน่งนักกฎหมายกฤษฎีกาซึ่งจะได้รับเงินเพิ่มพิเศษด้วย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากผู้ที่จะมาเป็นพนักงานได้สวน มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับนักกฎหมายกฤษฎีกาแล้ว ก็ถือว่ามีเหตุผลในการกำหนดให้พนักงานได้สวนได้รับเงินเพิ่มพิเศษได้

นางชีนุสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในร่างมาตรา ๘๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่เสนอโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดว่า ตำแหน่งข้าราชการสาขากระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้เป็นตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา แต่ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นควรให้ตัดความในร่างมาตรา ๘๖ ออกทั้งมาตรา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า สำนักงาน ป.ป.ช. อาจมีความต้องการให้มีการแบ่งประเภทของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็นสองประเภทเช่นเดียวกับข้าราชการในศาลยุติธรรมหรือองค์กรอัยการ แต่ความในร่างมาตรา ๑๙๔ ที่แก้ไขเพิ่มเติมไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าให้มีการแบ่งประเภทของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ออกเป็นประเภทใดบ้าง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๙๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๔ ให้ข้าราชการสหวิชาชีพชนบทยุติธรรมพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานได้สวน และหัวหน้าหรือผู้ช่วยพนักงานได้สวน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตมอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ./ ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ./ ๒๕๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ./ ๒๕๕๕ อยู่ในวันที่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นข้าราชการในสหวิชาชีพชนบทยุติธรรม พนักงานได้สวน และหัวหน้าพนักงานได้สวน ตมของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม

โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๙๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๖ บรรดาเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือเป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว หรือเรื่องที่ยื่นให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่อยู่ระหว่างพิจารณาสั่งหรือฟ้องคดีหรือเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีในชั้นศาล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายอื่น โดยให้การดำเนินการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้และยังคงใช้บังคับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อไป”

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากใช้ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖” ในร่างมาตรานี้แล้ว อาจทำให้เกิดการตีความได้ว่า ร่างมาตรานี้จะมีผลใช้บังคับเฉพาะกรณีที่เป็นเรื่องกล่าวหาหรือเรียนตามหมวด ๖ เท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตราใดที่กำหนดให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า การกำหนดให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไปจะถูกกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๐๑ โดยในวรรคสองของร่างมาตรา ๒๐๑ ได้บัญญัติรับรองการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๐๑ เพื่อให้ครอบคลุมถึงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ นอกจากนี้ เมื่อความในร่างมาตรา ๑๙๒ ครอบคลุมถึงความในร่างมาตรานี้แล้วอาจไม่จำเป็นต้องคงความในร่างมาตรานี้ไว้ เสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๙๖ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๙๖ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๗

“มาตรา ๑๙๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มีให้ับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้นำหลักเกณฑ์การมีให้ับระยะเวลาตามมาตรา ๗๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับโดยต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มีให้ับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มีให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๘ มาใช้บังคับ”

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติเช่นเดียวกับมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... และมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการสอบถามว่า มาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับกับจำเลยที่หลบหนีคดีไปก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... กำหนดว่า “บทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบต่อการดำเนินการใด ในคดีที่ยื่นฟ้องไว้และได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงอาจไม่มีผลใช้บังคับกับจำเลยที่หลบหนีในคดีไปก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และอาจไม่สามารถนำหลักการเรื่องการมีให้ับระยะเวลาที่

ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความมาใช้บังคับกับจำเลยที่หลบหนีคดีไปก่อน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๙๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไประหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษที่มิให้พ้นระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้พ้นหัตถ์แทนที่การมิให้พ้นระยะเวลา ดังกล่าว มาตรา ๗๕/๑ แห่งซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามมาตรา ๗๔/๑ ของใช้บังคับโดยต่อเนื่องตราพระราชบัญญัติมิให้พ้นระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความนั้น ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลต่อไปสำหรับผู้หลบหนีระหว่างที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังมีผลใช้บังคับ”

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในการอธิบายความในร่างมาตรา ๑๙๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องอธิบายควบคู่ไปกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตีความว่าความในร่างมาตรานี้มีผลใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการนำหลักการเรื่องการมิให้พ้นระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แม้ว่าจะมีการบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... แล้วก็ตาม

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... บัญญัติไว้อย่างไร

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ให้อายุความสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในช่วงถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้พ้นระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในช่วงต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ”

นางชีนุสมน นิวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอาจไม่สามารถนำความที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๙๗ ของร่างพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญนี้มาใช้ในการพิจารณาคดีได้ เนื่องจากจะต้องนำความในร่างมาตรา ๒๕ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... ซึ่งบัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วมาใช้ในการพิจารณาคดี

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาแล้ว หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมราชทัณฑ์หรือตำรวจ ก็จะเป็นผู้ดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไปโดยหน่วยงานเหล่านั้นสามารถนำความในร่างมาตรา ๑๙๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาใช้ดำเนินคดีกับจำเลยที่หลบหนีได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า มาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีการแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗๔/๑ อีกครั้งโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้โดยนำหลักการของมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในหมวด ๒ การไต่สวน ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๙๗ ออกทั้งมาตรา

นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หากนำหลักการของมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว อาจทำให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติที่มีเนื้อหาอย่างเดียวกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่ต้องนำหลักการของมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เพื่อให้หลักการเรื่องการมีให้ันระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความตามมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมีผลใช้บังคับต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๙๗ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๘

“มาตรา ๑๙๘ กรอระยะเวลารับหรือไม่รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๔๗ และการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๘ ให้มีผลใช้บังคับกับเรื่องที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สำหรับเรื่องกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๑๙๘ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๑๙๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๑๙๙

“มาตรา ๑๙๙ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการ พนักงานไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือคณะบุคคล ที่กระทำให้ไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการต่อไป เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะให้ดำเนินการเป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวหาว่า ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๙๙ มีความซ้ำซ้อนกับร่างมาตรา ๑๙๒ วรรคสอง ดังนั้น เสนอตัดความในร่างมาตรา ๑๙๙ ออกทั้งมาตรา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ระยะเวลาจะประกอบด้วยกันสองส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือ ระยะเวลาที่ต้องอยู่ภายใต้กำหนดของอายุความทางอาญา และส่วนที่สอง คือ ระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในสองปี ดังนั้น การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องใช้หลักในการพิจารณาระยะเวลาทั้งสองส่วนประกอบกัน หากอายุความในการดำเนินคดีเรื่องใดจะสิ้นสุดลงก่อนระยะเวลาที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีระยะเวลาในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ต้องเร่งดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จก่อนคดีจะขาดอายุความ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถจะอ้างว่าตนมีระยะเวลาในการไต่สวนนานถึงสองปีจนเป็นเหตุทำให้คดีขาดอายุความไม่ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีดังกล่าวหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เร่งดำเนินการส่งสำนวนการไต่สวนภายในกำหนดอายุความก็จะมิบบทบัญญัติลงโทษแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

นอกจากนี้ เสนอตัดร่างมาตรา ๑๙๙ ออกทั้งมาตรา และแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๙๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๒ *บทขอไต่ขังตั้งฆตพร ๑๙๑* ในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ได้สวนตวงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ ไปที่จนแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จ สืบคณะกรรมาธิการ ป/ป.ช./ เห็นว่าควร
ได้สวนตวงไปตวงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฯ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ./ ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด”

มาตรา ๒๐๐

“มาตรา ๒๐๐ บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ให้เก็บไว้เป็นข้อมูลการตรวจสอบ ในกรณีที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่จะดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้ หรือจะมีมติให้ดำเนินการอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ หรือจัดเก็บไว้หรือเมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้ ในกรณีที่ปรากฏมูลความผิดจากการตรวจสอบทรัพย์สินว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือร้ายผิดปกติ และกรณีที่ผลการตรวจสอบตามบัญชีที่ค้างอยู่ จะต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมายให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๐๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติลักษณะเดียวกับที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๘๗ ซึ่งจะเป็กรณีที่กำหนดว่าการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ประธานกรรมการเสนอร่างมาตรา ๒๐๐ ออกทั้งมาตรา เนื่องจากในกรณีดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในแล้วในร่างมาตรา ๑๘๗

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า บรรดาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพ้นกำหนดห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้นั้น การกำหนดไว้เช่นนี้หากต่อมามีความจำเป็นจะต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในกรณีร้ายผิดปกติ เอกสารที่จะใช้ประกอบการพิจารณาได้สวนดังกล่าวอาจถูกทำลายไปได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ที่ผ่านมามีเอกสารเกี่ยวกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการทำลายไปบ้างหรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่าการทำลายเอกสารเกี่ยวกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมากในการสั่งให้ทำลายเอกสารดังกล่าว ดังนั้น หากมีการกำหนดให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แล้ว จะไม่มีปัญหาในเรื่องการทำลายเอกสารอีกต่อไป เนื่องจากสามารถเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวนมากและสามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้ได้เป็นระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการประสานงานเรื่องฐานข้อมูลกับกระทรวงพาณิชย์ และกรมที่ดินไว้เบื้องต้นแล้ว โดยจะจัดทำเป็นคลังข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเข้าไปตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในอนาคตต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจะทำลายได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นที่เรียบร้อยแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตรา มาตรา ๒๐๐ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๐๑

“มาตรา ๒๐๑ ให้บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้บังคับอยู่ในก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง” และเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๑ ให้บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยบทวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๐๒

“มาตรา ๒๐๒ ให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นการบัญญัติเกี่ยวกับการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมากระทำผิด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในเรื่องที่ไม่ใช่เป็นความผิดร้ายแรง

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๒๐๒ ออกทั้งมาตรา เนื่องจากการแก้ไขอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๖๒ ไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๒๐๒ ออกทั้งมาตรา

ก่อนเริ่มพิจารณาบททวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า หลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีความมุ่งหมายที่จะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปดำเนินการเพื่อปราบปรามการทุจริตเป็นสำคัญ แต่แท้ที่จริงแล้วเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เนื้อหาของบทบัญญัติในบางมาตรา ยังไม่ได้บัญญัติลงไปในเรื่องละเอียดในการกำหนดให้ทุกภาคส่วนจะต้องทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ จึงควรมีบทบัญญัติที่ทำให้ประชาชนสามารถร่วมกับภาครัฐในการตรวจสอบการทุจริตได้อย่างสะดวก อันเป็นการแบ่งเบาภาระในการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เป็นอย่างมาก สำหรับงานด้านกรร

ป้องกันนั้น เมื่อนำวิธีการทำงานของต่างประเทศมาเทียบเคียงแล้วเห็นว่า ในต่างประเทศจะมีวิธีการในการป้องกันการทุจริตด้วยวิธีการเปลี่ยนแปลงแนวนโยบายในการทำงานขององค์กรที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยองค์กรดังกล่าวสามารถที่จะกำหนดแนวนโยบายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้เอง ดังนั้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบออกเผยแพร่แก่ภาครัฐและภาคเอกชน จะเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ต้นเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องมาตรการป้องกันการทุจริตนั้น หากบัญญัติถึงวิธีการเฉพาะเจาะจงไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อาจทำให้เกิดการตีความของถ้อยคำได้คลุมเครือ ดังนั้น มาตรการป้องกันการทุจริตที่ดีที่สุด คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการทุจริตอย่างตรงไปตรงมา เข้มแข็ง และเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย และต้องลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม เพราะการใช้มาตรการดังกล่าวย่อมถือเป็นมาตรการป้องกันอย่างหนึ่งเช่นกัน

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในเรื่องมาตรการในการป้องกันการทุจริตนั้น สิ่งที่เขาตกใจไปและไม่ได้นำมาใช้เพื่อเป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริต คือ การไต่สวนในเชิงการป้องปรามหรือการไต่สวนในเชิงป้องกัน กล่าวคือ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า เรื่องใดมีความเสี่ยงที่จะมีการทุจริตเกิดขึ้นก็สามารถยกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาไต่สวนได้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการไต่สวนเพื่อการป้องกัน มิได้ดำเนินการไต่สวนเพื่อเอาผิดกับบุคคลใด โดยร่วมมือกับทุกฝ่ายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมไปถึงภาคประชาชนและหน่วยงานภาครัฐด้วย ดังนั้น หากมีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการในการไต่สวนในเชิงป้องกันบัญญัติไว้ จะส่งผลทำให้งานด้านการป้องกันการทุจริตเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า แม้งานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่หลักของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ตาม แต่สิ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน คือ การทำให้สังคมตระหนักรู้ว่าการต่อต้านและขจัดการทุจริตนั้น เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน ไม่ตกเป็นเครื่องมือของกลุ่มคนที่กระทำการทุจริต โดยเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติธรรมดา ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพยายามสร้างเครือข่ายในการป้องกันการทุจริตเพื่อให้ประชาชนและภาคประชาสังคมตื่นตัวที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านและขจัดการทุจริตร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ คำปรารภ และพิจารณาเรียงลำดับเป็นรายมาตราตั้งแต่ร่างมาตรา ๑ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... โดยไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบคำปรารภ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๗) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๘) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๒/๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

(๙) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ เรื่อง การสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘

(๑๐) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า การบัญญัติให้ยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๒/๒๕๕๗ นั้น มีสาระสำคัญของคำสั่งในแต่ละฉบับอย่างไร

นางชิ้นสุมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตั้งแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจัดให้มีการประชุมระหว่างบุคคลผู้ได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภา ได้แก่ พลเอก บุญยวัจน์ เครือหงส์ พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ นายวิทยา อาคมพิทักษ์ นายสุรศักดิ์ ศิริวิเชียร และนางสุวณา สุวรรณจูฑะ ร่วมกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ยังคงอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง ได้แก่ นายณรงค์ รัฐอมฤต นายปรีชา เลิศกมลมาศ พลตำรวจเอก สถาพร หลาวทอง และนางสาวสุภา ปิยะจิตติ เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแจ้งผลให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไปในคราวเดียวกัน

สำหรับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ มีสาระสำคัญว่า เพื่อให้กระบวนการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา โดยการเพิ่มผู้แทนจากฝ่ายบริหาร เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาเมืองค์ประกอบที่มีความหลากหลายและได้สมดุล โดยมีที่มาจากอำนาจทั้งสามฝ่าย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปประเทศและการปฏิรูปองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ส่วนประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๒/๒๕๕๗ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ในมาตรา ๑๐๓/๑๒ และมาตรา ๑๐๓/๑๘

ประธานกรรมการเสนอให้รอการพิจารณาร่างมาตรา ๓ ไว้ก่อน โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไปตรวจสอบผลของการยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๘ ที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓ (๙) และ (๑๐) ว่ามีผลกระทบต่อบุคคลใดบ้าง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๓

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใดๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำ หรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และหมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้าพนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้นหรือแสวงหาข้อเท็จจริง

“ไต่สวน” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า

(๑) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือ

(๒) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ

(๓) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ

(๔) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การบัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จะมีความเกี่ยวพันกับการบัญญัติบทกำหนดโทษ แม้ความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะได้บัญญัติแยกไว้ต่างหากในหมวด ๖ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ให้ความหมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ตาม แต่อาจทำให้เกิดการตีความได้ว่าคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยอ้างว่าร่างมาตรา ๔ มิได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ดังนั้น ที่ประชุมควรพิจารณาทบทวนบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔ ให้ละเอียดรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้ความหมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินด้วย เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและไม่ทำให้เกิดความสับสนกับประชาชนซึ่งเข้าใจมาโดยตลอดว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นดังนี้ ““เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดว่าตำแหน่งใดบ้างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น แต่เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้ความหมายรวมถึงผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นโดยไม่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดว่าตำแหน่งใดบ้างที่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น อาจทำให้ไม่มีความชัดเจนว่าผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นหมายความว่า ตำแหน่งใดบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ช่วยนายกเทศมนตรี ผู้ช่วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายความว่า กรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายความว่า กรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น เหตุที่ต้องกำหนดข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้ความหมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย เพราะข้อยกเว้นคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ได้กำหนดให้หมายความรวมถึงกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ในรัฐธรรมนูญกำหนดให้หมายความรวมถึงกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย หมายความว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” ในข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ของร่างมาตรานี้จึงควรจะหมายความรวมถึงกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย ส่วนการกำหนดข้อยกเว้นในกรณีที่เกี่ยวกับการดำเนินการกับกรรมการ ป.ป.ช. ก็ควรกำหนดให้ชัดเจนเป็นการเฉพาะ

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการใช้คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” โดยไม่ได้ประสงค์ให้หมายความรวมถึงกรรมการ ป.ป.ช.

นายอชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า หากกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หมายความว่ากรรมการ ป.ป.ช. ด้วย ก็จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหลายมาตรา

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นแทนตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ตำแหน่งนั้นไม่อยู่ในความหมายของข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ก็ได้ และสอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ประกาศกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากไม่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นแทนตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ตำแหน่งนั้นไม่อยู่ในความหมายของข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ก็อาจกำหนดข้อยกเว้นคำว่า “ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” ไว้ให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น อาจรวมอยู่ในความหมายของความว่า “บุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง” ในข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นอาจไม่มีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองก็ได้ ดังนั้น เสนอเพิ่มข้อยกเว้นคำว่า “ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” ไว้หลังข้อยกเว้นคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ดังนี้ ““ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

นายธีรชัย ณ นคร กรรมการ สอบถามว่า ที่ปรึกษาของส่วนราชการถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไม่ได้กำหนดให้หมายความรวมถึงตำแหน่งที่ปรึกษาของส่วนราชการไว้ด้วย ส่วนที่ปรึกษาศูนย์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่ใช่งานส่วนท้องถิ่น จึงไม่ได้อยู่ในข้อยกเว้นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แต่อาจจะอยู่ในความหมายของข้อยกเว้นคำว่า “ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” กำหนดให้หมายความรวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไว้แล้วในบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จึงควรตัดคำว่า “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” ออก

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการอนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง **แต่ไม่รวมซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางทหารเมือร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าราชการจังหวัด**

ประเด็นบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” จึงควรใช้คำว่า “ซึ่งปฏิบัติหน้าที่” แทนคำว่า “ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการ”

นางซีนสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แปลมาจากบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” ใช้คำว่า “ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ราชการให้แก่รัฐต่างประเทศ” แต่บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ” ใช้คำว่า “ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศ”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ กำหนดบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ว่า ““Foreign public official” shall mean any person holding a legislative, executive, administrative or judicial office of a foreign country, whether appointed or elected; and any person exercising a public function for a foreign country, including for a public agency or public enterprise” ซึ่งบทนิยามดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่อย่างใด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” เป็นดังนี้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใดๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม”

ประเด็นบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และหมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด **โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา**”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีการกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ไว้ด้วย

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เดิมที่มีการกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไว้ในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” เพราะประสงค์จะยกเว้นไม่ให้บางตำแหน่งอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” แต่ปัจจุบันมีการกำหนดแยกตำแหน่งดังกล่าวไว้ในกฎหมายอื่นแล้ว ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ไว้ในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” อีก

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า การไม่กำหนดตำแหน่งดังกล่าวไว้ในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” อาจทำให้ผู้ไม่ประสงค์ดีกล่าวหาว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์ที่จะยกเว้นบางตำแหน่ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ไว้อย่างไร

นางชื่นสมน นิวาหวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่น

ของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ”

ประธานกรรมการสอบถามว่า ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหมายความว่าหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากรมและเป็นนิติบุคคลด้วยหรือไม่

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหมายความว่าหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากรมและเป็นนิติบุคคลด้วยตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ นอกจากนี้ ความว่า “ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล” ก็จะครอบคลุมส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทั้งหมดด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ไม่ครอบคลุมถึงหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมและเป็นนิติบุคคลที่กระทรวงกลาโหมจะจัดตั้งขึ้นใหม่ด้วย

นางซิ่นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในส่วนใหญ่ของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” กำหนดไว้ว่า “หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด” คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีอำนาจในการกำหนดตำแหน่งผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าเพิ่มเติมได้

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ สอบถามว่า เหตุใดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” จึงไม่กำหนดให้หมายความรวมถึงผู้บริหารโรงเรียนด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่ไม่กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ให้หมายความรวมถึงผู้บริหารโรงเรียนด้วย เพราะร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้มีการดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประเด็นบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการใช้คำว่า “ผู้เสียหาย” ในร่างมาตราใดหรือไม่ อย่างไร

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการใช้คำว่า “ผู้เสียหาย” ในร่างมาตรา ๖๑ และร่างมาตรา ๑๓๐ โดยความในร่างมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานสอบสวนส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ” ส่วนความในร่างมาตรา ๑๓๐ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ การรั่วรัยผิดปกติ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย”

นายอัษฎพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความหมายของบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ที่กำหนดไว้ไม่ได้เป็นไปในลักษณะเดียวกับบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนได้แม้ไม่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษของผู้เสียหาย จึงเสนอให้ตัดบทนิยามคำว่า “ผู้เสียหาย” ออก

ประเด็นบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการไต่สวน”

นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๕๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. ไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการไต่สวนทำหน้าที่ไต่สวนแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงนำบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการไต่สวน” กลับมาให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาว่า ควรจะกำหนดไว้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ไม่ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการไต่สวน” ไว้ด้วย แต่ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการไต่สวนหมายถึงผู้ใดในร่างมาตรา ๕๑

ประเด็นบทนิยามคำว่า “หัวหน้าพนักงานไต่สวน”

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ไต่สวน” หมายความว่ารวมถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงด้วย จึงเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” เป็นดังนี้ “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้นหรือแสวงหาข้อเท็จจริง”

ประเด็นบทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่”

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ครอบคลุมความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่ และในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ไว้อย่างไร

นางชีนุสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ไว้ว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า บทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ประสงค์จะใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งเฉพาะที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งสอดคล้องกับความในมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญ โดยความในมาตรา ๒๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญ จะใช้ความว่า “ได้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่” ส่วนความในมาตรา ๒๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญ จะใช้ความว่า “ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม”

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” น่าจะหมายความรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบายด้วย เพราะการทุจริตเชิงนโยบายเป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ความว่า “ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” ขยายความว่า “ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่” หรือ “ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น” หรือ “ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่” หรือขยายความทั้งหมด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” ในบทนิยามคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ขยายความทั้งหมด

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ สอบถามว่า เหตุใดการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น จึงเป็นความผิดทุจริตต่อหน้าที่ ทั้งที่ผู้ที่กระทำการดังกล่าวไม่ได้มีตำแหน่งหน้าที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่ต้องกำหนดให้การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นความผิดทุจริตต่อหน้าที่ เพราะการกระทำดังกล่าวถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่

ประเด็นบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ”

ประธานกรรมการสอบถามว่า หากมีผู้ให้เงินแก่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญคนละสิบล้านบาท เพราะเห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำรัฐธรรมนูญ และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หลายฉบับ ถือว่าเป็นการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายหรือไม่

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า กรณีดังกล่าวถือว่ามีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เพราะเป็นการรับเงินที่มีผู้ให้ โดยเสนอตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า จะใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณาว่ากรณีใดบ้างเป็นการมีทรัพย์สินมากผิดปกติ และการใช้คำว่า “การมีทรัพย์สินเกินควร เก้าฐานะ” จะเหมาะสมกว่าคำว่า “การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ” หรือไม่

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า การใช้ความอื่นแทนคำว่า “การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ” อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าใจคลาดเคลื่อนว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์ให้มีความหมายแตกต่างไปจากเดิม ส่วนการพิจารณาว่ากรณีใดจะเป็นการมีทรัพย์สินมากผิดปกติจะต้องพิจารณาว่าโดยปกติแล้วบุคคลนั้น ควรจะมีทรัพย์สินจำนวนเท่าใด หากบุคคลนั้นมีทรัพย์สินมากกว่าที่ควรจะมีก็ถือว่าเป็นการมีทรัพย์สินมากผิดปกติ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ไว้ว่า “การมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติหรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจ ในตำแหน่งหน้าที่” โดยคำว่า “สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่” จะขยายข้อความก่อนหน้านั้นทั้งหมด ซึ่งแตกต่างจากบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” เป็นดังนี้

““ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือการได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

(๑) การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือ

(๒) การมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ

(๓) การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือ

(๔) การได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่”

นอกจากนี้ สอบถามว่า ความว่า “โดยไม่สมควร” และความว่า “โดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” ความใดมีความหมายกว้างกว่ากัน

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความว่า “โดยไม่สมควร” มีความหมายกว้างกว่าความว่า “โดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” แต่หากใช้คำว่า “โดยไม่สมควร” จะไม่มีหลักในการพิจารณาที่ชัดเจนว่าจะต้องพิจารณาเปรียบเทียบความสมควรหรือไม่สมควรอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้ความว่า “โดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” น่าจะสมเหตุสมผลมากกว่า

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ควรใช้ความว่า “โดยไม่สมควร” น่าจะเหมาะสมกว่า เพราะเป็นความเดิมที่กำหนดไว้ในบทนิยามคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีความหมายเป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า การเปลี่ยนถ้อยคำหรือข้อความให้แตกต่างไปจากเดิม อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากใช้ความว่า “โดยไม่สมควร” อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจมากเกินไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

““เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง แต่ไม่รวมซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางทรัพย์สิน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าราชการจังหวัด

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใดๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่อำนาจรัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง มีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการ พลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุดผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และหมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงาน ของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ไม่รวมถึง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ผู้เสียหาย” หมายถึง ผู้เสียหายจากกรณีการทุจริตที่อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายของรัฐหรือของ สหประชาชาติ ทรัพย์สินของชาติหรือทรัพย์สินที่ราชทรัพย์ของรัฐหรือทรัพย์สินของเอกชน หรือทรัพย์สินที่เสียหายโดยทรัพย์สินที่เสียหายโดยทรัพย์สินอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการ กระทำความผิดดังกล่าว

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้ หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความ รวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้า พนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวน เบื้องต้นหรือแสวงหาข้อเท็จจริง

“ไต่สวน” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมิได้ มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือการได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

(๑) ทว่ามีทรัพย์สินรวมทรัพย์สินผิดปกติ หรือ

(๒) ทว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นรวมทรัพย์สินผิดปกติ หรือ

(๓) ทว่ามีหนี้สินลดลงรวมทรัพย์สินผิดปกติ หรือ

(๔) ทว่าได้ทรัพย์สินรวมมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจกการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่”

มาตรา ๕

“มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการกำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ควรเพิ่มเติมเรื่องการนับอายุความกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไว้ด้วย

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยกร่างบทบัญญัติเรื่องการนับอายุความกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนี เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๔/๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้กำหนดไว้เป็นร่างมาตรา ๖/๑ และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงความในร่างมาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการระงับยับยั้งความเสียหายได้ นอกจากนี้มอบหมายให้ยกร่างบทบัญญัติที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการในการอำนวยความสะดวกในการแจ้งเบาะแสของประชาชนด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๗ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลส่ง
นิติกรชำนาญการ
นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ
วิทยากรชำนาญการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมมาธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์